

Mnenje Odbora regij o kohezijski politiki in mestih: prispevek urbanih območij k rasti in delovnim mestom v regijah

(2006/C 206/04)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju pisma Evropske komisije predsedniku Straubu z dne 25. januarja 2006, v katerem Odbor prosi za mnenje o *kohezijski politiki in mestih: prispevku urbanih območij k rasti in delovnim mestom v regijah*;

ob upoštevanju sklepa predsednika z dne 10. novembra 2005, da komisijo za politiko ozemelske kohezije zadolži za pripravo mnenja o tej temi;

ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije o *kohezijski politiki in mestih: prispevku mest k rasti in delovnim mestom v regijah*;

ob upoštevanju mnenja o predlogu uredbe Sveta o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu (COM(2004) 492 konč. – 2004/0163 (AVC)) (CdR 232/2004 fin) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju mnenja o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem skladu za regionalni razvoj (COM(2004) 495 konč. – 2004/0167 (COD)) (CdR 233/2004 fin) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju sporočila Komisije o kohezijski politiki za podporo rasti in novim delovnim mestom: *Strateške smernice Skupnosti, 2007–2013* (COM(2005) 299 konč.) (CdR 140/2005 fin);

ob upoštevanju sklepov neformalnega srečanja Sveta ministrov o *trajnostnih skupnostih*, ki je potekalo 6. in 7. decembra 2005 v Bristolu;

ob upoštevanju poročila Evropskega parlamenta o *urbani razsežnosti v povezavi s širitvijo* (2004/2258);

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 38/2006 rev. 1), ki ga je strokovna skupina za politiko ozemelske kohezije sprejela 23. februarja 2006 (poročevalec: Michael Häupl, župan Dunaja (AT/PES)),

na 64. plenarnem zasedanju 26. in 27. aprila 2006 (seja z dne 26. aprila) sprejel naslednje mnenje.

1. Stališča Odbora regij

vključila v regionalne programe in jih tako bolj potisnila v ospredje;

Odbor regij

1.1 najprej **opozarja** na dejstvo, da 78 % prebivalstva Evropske unije živi v mestih, v strnjenih naseljih ali na mestnih območjih; več kot 60 % prebivalstva živi na mestnih območjih z več kot 50.000 prebivalci. Na teh območjih je nakopičen velik potencial, a tudi kompleksne težave;

1.3 **poudarja**, da je urbano razsežnost nujno treba vključiti v vse politike Skupnosti, ne le v politiko ozemelske kohezije EU: le če bo mestno prebivalstvo resnično opazilo in občutilo pozitivne učinke te vključenosti, bo EU uspelo (spet) pridobiti tisto mero politične sprejemljivosti, ki je za uspešen nadaljnji razvoj našega skupnega projekta nujno potrebna;

1.2 ob upoštevanju tega **opozarja** na namen Evropske komisije, izražen v Tretjem poročilu o gospodarski in socialni koheziji: novem partnerstvu za kohezijo, konvergenco, konkurenčnost in sodelovanje ⁽²⁾, da bo urbana vprašanja popolnoma

1.4 **podpira** pobudo Evropskega parlamenta, izraženo v poročilu o urbani razsežnosti v povezavi s širitvijo ⁽³⁾, za krepitev urbane razsežnosti v vseh politikah Skupnosti in politikah držav članic, pa tudi zahteve iz tega poročila;

⁽¹⁾ UL C 231, 20.9.2005.

⁽²⁾ Tretje poročilo o gospodarski in socialni koheziji: novo partnerstvo za kohezijo, konvergenco, konkurenčnost in sodelovanje, COM (2004) 107 konč. z dne 18. februarja 2004.

⁽³⁾ Resolucija Evropskega parlamenta o urbanih razsežnosti v povezavi s širitvijo z dne 13. 10. 2005, P6_TA-PROV(2005)0387, poročevalec: Jean Marie BEAUPUY, resolucija še ni objavljena v UL.

1.5 **poudarja** odločujoč prispevek mest k uresničevanju prenovljene lizbonske strategije. Vendar rast ne sme biti sama sebi namen, temveč je predvsem sredstvo za doseganje večje zaposlenosti, socialne kohezije in okoljske trajnosti. Tako prispeva k ohranjanju evropskega socialnega modela in evropskim državljanom zagotavlja kakovost življenja. Zaposlovanje je za državljane in državljanke EU najpomembnejša tema. Zaradi nove osredotočenosti na gospodarsko rast in večjo produktivnost ne smemo zanemariti drugih razsežnosti lizbonske strategije;

1.6 **opozarja na dejstvo**, da so bila mesta že v preteklosti poskusno območje za različne vrste razvoja: socialni in tehnološki razvoj se je večinoma začel v mestih. Te strukturne spremembe, značilne za mestno okolje, so povezane z možnostmi, pa tudi s tveganji, ki sta jim izpostavljena posameznik in celotna družba. Mesta so se naučila ravnati s temi strukturnimi spremembami in se nanje odzivati. Navedena so nadomestiti tržne neuspehe, ki so deloma posledica strukturnih sprememb. Prav zaradi tega imajo mesta osrednjo vlogo, saj mnogi sektorji premalo prilagajajo svoje strukture novim zahtevam, kar je potrebno za doseganje lizbonskih ciljev;

1.7 **zato izraža kritično pripombo**, da večina evropskih mest zaradi pristopa od zgoraj navzdol, na katerem temeljita razvoj in izvajanje lizbonske strategije, ni bila vključena v pripravo nacionalnih programov reform v državah članicah. Mesta so deloma formalno vključena, v praksi pa ne. S tem povezana raziskava je pokazala, da je vključenost mest na splošno večja v tistih državah, ki imajo posebno ministrstvo za urbane zadeve (na primer Nizozemska), ali če gre za mesta, ki so hkrati tudi regije (Berlin, Hamburg, Dunaj, ipd.). Posledica izključenosti urbane ravni je delna neizkoriščenost potenciala mest in njihove posebne sposobnosti za ustvarjanje sinergij za sodelovanje med javnimi in zasebnimi akterji ter socialnimi predstavniki. Enake ugotovitve izhajajo iz raziskave o izvajanju lizbonskega partnerstva za gospodarsko rast in delovna mesta – vključevanju regij in mest⁽¹⁾, ki jo je izvedel Odbor regij. Raziskava je pokazala, da je le 17 % mest in regij zadovoljnih s svojo vključenostjo v pripravo nacionalnih programov reform;

1.8 **ugotavlja**, da so bila mesta v skladu s členoma 25 in 26 osnutka uredbe o splošnih strukturnih skladih⁽²⁾ običajno bolj vključena v pripravo nacionalnih strateških referenčnih okvirov (NSRF). Jasno upoštevanje urbane razsežnosti v NSRF in v operativnih programih, ki temeljijo na NSRF, pa še vedno ni samoumevno;

(¹) Izvajanje lizbonskega partnerstva za gospodarsko rast in delovna mesta – prispevek Odbora regij. Raziskava o vključevanju regij in mest v pripravo nacionalnih programov reform iz lizbonske strategije, DI CdR 45/2005.

(²) Glej predlog uredbe Sveta o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu, COM(2004) 492 konč. z dne 14. julija 2004.

1.9 **kritično opozarja na dejstvo**, da je urbana razsežnost kohezijske politike v osnutku strateških smernic Skupnosti 2007–2013⁽³⁾, ki je trenutno na voljo, še vedno zelo malo upoštevana. Urbana razsežnost je obravnavana le v okviru „ozemeljskih posebnosti“. Njeno premajhno vključenost ponaazarjajo tudi rezultati posvetovalnega postopka o strateških smernicah Skupnosti 2007–2013: večkrat je bila izražena zahteva, da je treba bolj poudariti odločilno vlogo mest za rast in delovna mesta. Smernice bi morale tudi formalno priznati življenjsko pomembno vlogo mest. Brez jasnega regulativnega okvira EU, v skladu s katerim bo vključevanje mest obvezno, obstaja nevarnost, da urbana razsežnost kohezijske politike v obdobju 2007–2013 ne bo okrepljena, temveč oslabiljena;

1.10 zato **pozdravlja** pobudo, ki jo je Evropska komisija izrazila v delovnem dokumentu o kohezijski politiki in mestih: prispevku mest k rasti in delovnim mestom v regijah⁽⁴⁾, da upošteva te kritike in vendarle okrepi urbano razsežnost v prihodnji kohezijski politiki. Dokument odlično ponazarja osrednji pomen mest za nadaljnji razvoj Evrope, držav članic in regij. Jasno je prikazan pomemben prispevek, ki ga lahko imajo mesta za rast in delovna mesta, socialno kohezijo in trajnostni razvoj;

1.11 **zlasti ceni to**, da je Evropska komisija v tem dokumentu prikazala celotno kompleksnost urbane razsežnosti. Takšen celovit pristop je najpomembnejša prednost dokumenta in ga je treba na vsak način ohraniti. Omenjeno kompleksnost, prikazano na osnovi konkretnih primerov in podatkov, je mogoče upoštevati le s pristopom, ki bo vključeval vsa politična področja. Urbane razsežnosti ni mogoče omejiti le na kohezijsko politiko, temveč jo je treba jasno upoštevati v vseh politikah Skupnosti;

1.12 **še posebej poudarja**, da je dokument prispevek mest razdelil na 50 konkretnih akcijskih smernic. Te so sedaj na voljo mestom kot smernice za oblikovanje prihodnjih konkretnih ukrepov;

1.13 **podpira** posvetovalni postopek o delovnem dokumentu, ki ga je organizirala Evropska komisija, pa tudi njen namen, da najpomembnejše rezultate tega postopka vključi v končno verzijo strateških smernic kohezijske politike in predelan dokument objavi v obliki sporočila;

(³) Sporočilo Komisije o kohezijski politiki za podporo rasti in novim delovnim mestom: strateške smernice Skupnosti 2007–2013, COM (2005) 299 konč. z dne 5. julija 2005.

(⁴) Delovni dokument služb Komisije o kohezijski politiki in mestih: prispevku mest k rasti in delovnim mestom v regijah z dne 23. novembra 2005. Dokument je na voljo na spletni strani: http://europa.eu.int/comm/regional_policy/consultation/urban/index_en.htm.

1.14 **dejavno sodeluje** pri nadaljnji krepitvi urbane razsežnosti in sicer s forumom mest, ki ga skupaj z Evropsko komisijo in parlamentarnim odborom za regionalni razvoj organizira 26. aprila 2006;

1.15 **pozdravlja**, da je predlog uredbe Sveta za ustanovitev kohezijskega sklada odprl možnost, da se s sredstvi iz tega sklada spodbuja okolju prijazen mestni promet.

2. Predlogi Odbora regij glede delovnega dokumenta Evropske komisije o kohezijski politiki in mestih: prispevek mest k rasti in delovnim mestom v regijah

Odbor regij

2.1 **čestita** Evropski komisiji za natančno in dobro utemeljeno mnenje o naslednjih temah: trajnostni razvoj mest v evropski regionalni politiki, vloga mest: zakaj so mesta pomembna, privlačna mesta, podpora inovacijam, podjetniške pobude in na znanju temelječe gospodarstvo, večje število in boljša kakovost delovnih mest, razlike med mesti, upravljanje in financiranje obnove mest;

2.2 **pozdravlja dejstvo**, da akcijske smernice pozivajo države članice k podpori mest pri njihovih ukrepih;

2.3 **zahteva** določitev četrte prednostne naloge v strateških smernicah Skupnosti, usmerjene k mestom in mestnim regijam, s ciljem ustvariti varne, povezane in trajnostne (ekonomske, družbene, okoljske in komercialne) skupnosti, tudi v najbolj ogroženih mestnih območjih;

2.4 **opozarja** na različen položaj mest, ki je odvisen zlasti od njihove velikosti, geografske lege (na primer obrobna območja), razdelitve pristojnosti v posameznih državah in tega, ali se mesta nahajajo v starih ali novih državah članicah. Poleg tega **predlaga**, da se upošteva tako pomembno merilo, kot so razlike med mesti posameznih držav članic, ki so posledica urbanizacijske in gospodarske ravni teh držav;

2.5 **se strinja** s stališčem Evropske komisije, da je splošna krepitev pristojnosti mest predpogoj za njihov uspešen razvoj in jim omogoča, da pomembno prispevajo k regionalnemu razvoju. V ta namen morajo imeti mesta sisteme in instrumente, ki jim omogočajo, da se odzovejo na gospodarske in socialne spremembe, potrebujejo pa tudi kritično maso finančnih sredstev, ki bi jo lahko zagotovili v obliki globalnih nepovratnih sredstev s prenosom pooblastil upravljanja, kot je predvideno v novi uredbi o Evropskem skladu za regionalni razvoj (členi 36, 41 in 42);

2.6 **poudarja**, da je za uresničitev ciljev lizbonske strategije glede močnega povečanja rasti in proizvodnje odločilnega po-

mena prepoznati pomen mest in mestnih območij, ki izhajajo iz kritičnega števila njihovih prebivalcev, akademskih in znanstvenih središč odličnosti ter njihovih sposobnosti za industrijsko ocenjevanje znanstvenih rezultatov; zato **spodbuja** mestno razsežnost kohezijske politike, ki upošteva potencial mest kot gonilnih sil inovacije in na znanju temelječega gospodarstva;

2.7 zlasti v povezavi z izboljšanjem okvirnih pogojev za podjetništvo in inovacije **opozarja**, da lahko mesta opravljajo svojo pomembno usmerjevalno nalogo le ob zadostnih finančnih sredstvih, ki so za to potrebna. To seveda velja za vsa navedena področja delovanja;

2.8 **poudarja** pomen usklajenega pristopa, ki bo upošteval dejanske razmere „funkcionalnih regij“, za doseganje trajnostnih izboljšav kot rezultata predlaganih akcijskih smernic. Šele partnersko sodelovanje, ki ga ne ovirajo administrativne meje, ponuja možnosti za rešitve in izkoriščanje potenciala. Politike EU bi morale s posebnimi spodbudami krepiti takšno sodelovanje, ki v praksi ni vedno enostavno, kot je na primer spodbujanje strateških razvojnih projektov za obsežna območja. Predvsem je treba ustanoviti mreže za sodelovanje velemestnih in urbanih območij, obstoječe pa okrepiti. Upoštevat je treba zlasti sodelovanje, ki se je izoblikovalo v sedanjem programskem obdobju v okviru pobude Interreg III, ki se bo izvajala v obdobju od leta 2007 do leta 2013 v okviru doseganja cilja ozemeljskega sodelovanja;

2.9 **poudarja** pomen mest pri preprečevanju podnebnih sprememb zaradi števila prebivalstva in njihove sposobnosti, da vplivajo na daljnosežne spremembe, na primer na področju javnega prometa ali inovativne rabe energije v stavbah; zato **predlaga** vključitev okoljskega merila v programe strukturnih skladov;

2.10 **poudarja** pomen sanacije in urbanističnega razvoja industrijskih sektorjev in javnih mest kot prispevka k obnovi obstoječih urbanih območij in zmanjšanju preseljevanja iz mest. V ta namen mesta potrebujejo podporo na nacionalni in evropski ravni. Velemestna in urbana območja za obravnavo svojih posebnih problemov torej potrebujejo finančno podporo Skupnosti, ki bi temeljila na oblikovanju začasnih programov za obnovo urbanih območij, ki nazadujejo, in okrepila pobude, ki nadaljujejo delo v okviru projekta URBAN;

2.11 **se zaveda** pomena politike, ki bo upoštevala različnost in vključevala vsa področja javne uprave. Takšna politika je nujen predpogoj za popoln izkoristek specifičnega potenciala oseb, ki prihajajo iz priseljskega okolja in katerih sposobnosti so trenutno še precej neizkoriščene;

2.12 **zlasti opozarja** na pomen storitev splošnega pomena za zagotavljanje učinkovitosti urbanih sistemov in povečanja privlačnosti mest. Pri tem ne smemo zanemariti načela subsidiarnosti; zlasti je treba upoštevati pravico do svobodne izbire, ki jo morajo imeti regionalne in lokalne oblasti glede oblike izvajanja storitev splošnega (gospodarskega) pomena; **zahteva**, da evropski pravni okvir še naprej omogoča lastne storitve oz. neposredno naročanje pri podjetjih, ki delujejo na območju posameznega mesta. Mesta in regije potrebujejo večjo prilagodljivost zakonodaje o oddajanju javnih naročil in državni pomoči;

2.13 **priporoča**, da se na vseh področjih dejavnosti posebno pozornost posveča potrebam žensk, mladine, starejših, pa tudi osebam s posebnimi potrebami;

2.14 **meni**, da je treba mesta urediti tako, da bodo prijaznejša ženskam, in sicer s spodbujanjem podjetnic in z ukrepi za izobraževanje in podporo ženskih vodilnih sil v podjetjih in upravnih organih mest s pomočjo zagotavljanja primernih storitev na lokalni ravni in s socialnimi storitvami;

2.15 **predlaga**, da dokument ločeno obravnava tudi zdravje. To vprašanje je sicer vključeno v tri osnovne teme – dostopnost in mobilnost, dostop do storitev in zmogljivosti, naravno in fizično okolje. Zaradi svojega pomena pa bi ga bilo treba obravnavati v ločenih akcijskih smernicah;

2.16 **poudarja** poseben pomen ugodne ponudbe za varstvo otrok, ki pokriva vsa področja in čas obratovanja usklajuje s potrebami. Takšna ponudba staršem in vzgojiteljem omogoča zaposlitev, ustvarja pomemben temelj za nadaljnje izobraževanje otrok, veliko prispeva k integraciji različnih kultur in otrok s posebnimi potrebami;

2.17 glede akcijskih smernic na področju ukrepov za MSP in mikropodjetja **kritično ocenjuje**, da so predpisi za lažji dostop do sredstev na osnovi delitve tveganj še vedno zelo omejevalni, celotni postopek pa naj bi potekal po strogih kriterijih. **Poudarja**, da je treba povečati subvencije za mikropodjetja;

2.18 **opozarja**, da je treba vsa vprašanja izobraževanja in politike izobraževanja – vključno s vseživljenjskim učenjem – obravnavati z vidika njenih učinkov na rast in delovna mesta, pa tudi z vidika socialne in solidarne družbe, za katero je najpomembnejše, da se vsi ljudje dejavno udeležujejo vseh družbenih in ne le gospodarskih procesov;

2.19 **se zaveda**, da bodo zaradi povečanja deleža starejšega prebivalstva področja, kot so nega in varstvo, ter „socialne službe“, pridobile na pomenu. Te spremembe v starostni piramidi v prihodnosti prinašajo velike izzive za mesta. Hkrati predstavljajo tudi priložnosti za rast in zaposlovanje, npr. na področju nege;

2.20 **poudarja**, da veliko število priseljencev, ki živijo v evropskih velemestnih in urbanih območjih, predstavlja velik izziv za ta območja, vendar tudi nov vir, kjer bi ta območja morala iskati nove priložnosti za rast. Javne uprave bi morale spodbujati izkoriščanje teh priložnosti;

2.21 **poudarja** vedno večji pomen – zlasti za mesta – socialne ekonomije kot rastočega trga dela, ki obstaja poleg prvega (zasebnega) in drugega (javnega) sektorja. **Zahteva**, da smernice za ukrepanje izrecno upoštevajo potrebo, da se spodbujajo tržne možnosti podjetij socialne ekonomije („tretjega sektorja“), npr. pri dostopu do posojil ali preko državnih poroštev;

2.22 **posebej poudarja** osrednji pomen ustvarjanja trajnih delovnih mest in odpravljanja brezposelnosti pri nadaljnjem razvoju EU na sploh. Le s pomočjo vidnih uspehov na tem področju lahko (zopet) pride do sprejemljivosti EU v javnosti. Brezposelnost posebno prizadene mesta, ki so centri strukturnih sprememb;

2.23 **zahteva**, da politike trga dela držav članic v večji meri upoštevajo potrebe urbanih območij in da se ustrezni programi razvijajo skupaj z vzpostavljenimi urbanih območji trga dela. Formalni sporazumi in dogovori glede usklajevanja nacionalne, regionalne in lokalne politike trga dela, kot so območni sporazumi o zaposlovanju, lahko pri tem služijo kot osnova. Ti sporazumi krepijo povezovanje gospodarske in regionalne politike ter politike trga dela na ravni mest. Treba jih je nadgrajevati in podpirati s sredstvi EU;

2.24 **soglaš**a z mnenjem Evropske komisije, da številni tujci, ki živijo v mestih, predstavljajo nov potencial, in da morajo konkurenčna mesta privabiti in spodbujati ljudi z različnimi sposobnostmi, pri čemer lahko pogosto tudi priseljenci zapolnijo vrzeli; zato se strinja s priporočilom, ki ga je Evropska komisija predstavila v svojem poročilu o izvajanju prehodnih ukrepov glede prostega gibanja oseb, torej s priporočilom, „da države članice natančno obravnavajo, ali je potrebna nadaljnja veljavnost teh omejitev, glede na razmere na trgu dela in glede na dokazila iz tega poročila“;

2.25 **kritično opozarja** na odločilni pomen kakovosti ustvarjenih delovnih mest. Povečevanje zaposlenosti je bilo nazadnje pretežno rezultat več delovnih mest s skrajšanim delovnim časom in novih oblik zaposlitve. V posameznih sektorjih upada kakovost prostih delovnih mest in/ali delovno razmerje ni v skladu z ustreznimi pravnimi standardi. Te oblike zaposlitve, ki pogosto ne zagotavljajo finančne varnosti delavcem, vodijo k novim socialnim izključitvam. Zasebni sektor in podjetja so pozvani, da ponudijo delovna mesta, ki omogočajo trajno zaposlovanje. Prožnost trga dela na račun varnega in zagotovljenega delovnega mesta ter socialne varnosti ni v skladu s konceptom trajnosti, zato je naloga javnih uprav, da to preprečijo;

2.26 **poudarja**, da je preprečevanje socialne izključenosti in problemov, ki izhajajo iz nje – od getoizacije do kriminala –, temeljni pogoj za kakovost urbanega življenja. Javne uprave morajo posvetiti posebno pozornost skupinam, ki jim najbolj grozi družbena izključitev, zlasti priseljencem;

2.27 **poudarja**, da dejstvo, da so pobude Skupnosti, zlasti pa pobudi Urban in Equal, vključene v nacionalne in regionalne operative programe, ne bi smelo povzročiti zmanjšanja vpliva programov in pobud EU glede inovativnosti. Ravno nasprotno, treba je spodbujati inovativnost urbanih pobud v okviru nove kohezijske politike ter združevanje idej in njihovo izvajanje v praksi;

2.28 zato **poziva** Komisijo, naj zagotovi, da bodo pobude v zvezi z urbanim okoljem (kadar izvajajo smernice EU) medsebojno primerljive in da je njihovo učinkovitost mogoče kvalitativno in kvantitativno izmeriti, glede na to, da so simbolne narave in so prenosljive, kar je treba ohraniti tudi v prihodnjem programskem obdobju.

3. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

3.1 **poziva** Evropsko komisijo, naj v vseh politikah Skupnosti upošteva urbano razsežnost. Zato je potreben pristop, ki bo prepoznal, analiziral in upošteval konkretne probleme mestnega okolja ter ocenil vplive politike skupnosti na mesta. Da bi to zagotovili, se zdi neobhodno potrebno, da se v vse faze razvoja politik in programov ter njihovega izvajanja in ocenjevanja vključijo oblasti urbanih območij;

3.2 **opozarja** na nujno izboljšanje usklajevanja urbane razsežnosti med vsemi službami Evropske komisije, predvsem

med generalnimi direktorati za regionalno politiko, okolje, promet, zaposlovanje ter za zdravje in varstvo potrošnikov. Vsi programi EU morajo urbani razsežnosti posvetiti večjo pozornost, tako v finančnem kot tudi ozemeljskem smislu;

3.3 **poudarja** tudi potrebo po večjem usklajevanju med Evropsko komisijo, Evropskim parlamentom in Svetom, da bi zagotovili jasnejši program urbanih ukrepov EU;

3.4 **priporoča**, da Evropska komisija okrepi medresorsko delovno skupino („interservice working group“) s tem, da pritegne k sodelovanju strokovnjake iz mest, ter ustanovi medresorsko projektno skupino („task force“) po zgledu medskupine za mestna stanovanjska vprašanja („Urban-logement“) v Evropskem parlamentu. Prav tako priporoča ustanovitev forumov za redni dialog z mesti o politikah EU, ki jih zadevajo, kot je to že uveljavljeno na področju okolja;

3.5 **poziva** Evropsko komisijo in države članice, da začnejo „ozemeljski dialog“ – podobno kot socialni in civilni dialog –, ki bo različnim regionalnim in mestnim oblastem ter njihovim nacionalnim in evropskim združenjem dal priložnost, da med pripravo, pogajanja in odločanjem o politikah in ukrepih, ki se nanašajo na urbana območja in regije, predstavijo svoja stališča in tako sodelujejo pri njihovem oblikovanju. Dialog, ki ga je Evropska komisija leta 2003 začela z združenji lokalnih in regionalnih oblasti⁽¹⁾ v sodelovanju z Odborom regij, je le prvi korak v to smer;

3.6 **poziva** k srečanju na visoki ravni pred vsakim spomladanskim vrhom, ki bi ga organiziral Svet in države članice. Tega srečanja bi se morali poleg sodelujočih v „ozemeljskem dialogu“ udeležiti predvsem Evropska komisija, Evropski parlament, Odbor regij in mreže mest. Odbor prav tako **spodbuja** letna srečanja ministrov držav članic, ki so pristojni za urbano politiko; pred temi srečanja bi morali pripravljati srečanja s predstavniki mrež mest ter evropskimi in nacionalnimi občinskimi združenji, kot na primer Svetom evropskih občin in regij. Medresorska delovna skupina Evropske komisije bi morala na teh srečanjih redno poročati o stanju svojega dela;

3.7 **poziva** vlade držav članic, da v nacionalnih politikah v večji meri upoštevajo urbano razsežnost. Predvsem je treba zagotoviti, da mesta razpolagajo s finančnimi sredstvi, ki so potrebna za izpolnjevanje njihovih nalog. Poglobiti je treba tudi dialog med mesti in njihovimi združenji in ga zagotoviti s trdno obliko formaliziranega posvetovanja;

⁽¹⁾ Sporočilo Komisije o dialogu z združenji lokalnih in regionalnih oblasti o oblikovanju politike Evropske unije; COM(2003) 811 z dne 19. decembra 2003.

3.8 **opozarja** na osrednji pomen raziskav in razvoja za doseganje lizbonskih ciljev. Zato **zahteva**, da se pomembna vloga mest v politiki raziskav znotraj 7. okvirnega programa evropske Skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti odraža v obliki urbanega vključevanja („urban mainstreaming“). Urbana razsežnost se je do sedaj jasno upoštevala le na področjih okolja in prometa. Toda potrebno je, da vsa področja in specifični programi upoštevajo urbane vidike raziskav. V zvezi s tem je pomembno s primernimi ukrepi bolj podpirati mrežne povezave mest z njihovimi univerzami in raziskovalnimi ustanovami. S tem je treba doseči sinergijo za razvoj mest in širše javno zaznavanje raziskav in razvoja. Takšen ukrep bi bilo lahko npr. tekmovanje za naslov *Evropskega mesta znanosti*;

3.9 sedmi okvirni program za raziskave in tehnološki razvoj mora okrepi vlogo mest kot prostor za izmenjavo informacij in znanj. Zagotoviti mora takšno porazdelitev sredstev in oblikovanje politik na področju inovacij, ki bosta ustrezala potrebam družbe na splošno in zlasti državljanov ter podpirala čeznacionalne raziskave na področju razvoja mest;

3.10 **poudarja** pomen subsidiarnosti ter vključevanja subnacionalnih ravni v oblikovanje in izvajanje kohezijske politike. Decentralizacija upravljanja strukturnih skladov ne sme voditi k centralizaciji kohezijske politike na ravni držav članic;

3.11 **zahteva**, da Evropska komisija uporabi načelo sorazmernosti v zvezi s sistemi upravljanja in nadzora ukrepov, ki jih pripravijo občine;

3.12 **zahteva** okrepljeno in preglednejše sodelovanje lokalnih oblasti pri pripravi, oblikovanju ter izvajanju nacionalnih programov za reforme. Države članice pa poziva, da v svoja letna poročila za Evropsko komisijo vključijo posebno poglavje, v katerem bodo podrobno opisale ukrepe, ki so jih uporabile za izvajanje omenjenih programov na lokalni ravni;

3.13 **pozdravlja** dejstvo, da je Evropska komisija upoštevala urbano razsežnost v predlogih uredb o strukturnih skladih in kohezijskem skladu za obdobje 2007–2013;

3.14 **zahteva** krepitev urbane razsežnosti v strateških smernicah o koheziji za obdobje 2007–2013. Evropska komisija mora zagotavljati, da se upošteva urbana razsežnost, na primer s tem, da jasno določi, da jo je treba upoštevati v poročilih o izvajanju držav članic in v letnem poročilu Evropske komisije, ki so predvidena v členih 27 in 28 osnutka splošne uredbe o strukturnih skladih ⁽¹⁾;

3.15 **poudarja**, da imajo pri reševanju problemov, povezanih z brezposelnostjo, ključno vlogo strateške pobude, ki jih izvajajo občinske oblasti, zlasti v obliki predlogov za ustvarjanje alternativnih delovnih mest v tako imenovanih „novih možnostih zaposlovanja“. Odbor zato zahteva obravnavo urbane razsežnosti pri ustvarjanju in izvajanju programov zaposlovanja ter določitev potrebnih pooblastil, instrumentov upravljanja in proračunskih sredstev za mesta;

3.16 **pozdravlja** skupne pobude JEREMIE, JASPERS in JES-SICA Evropske komisije in skupine EIB. Enakopraven dostop do teh sistemov financiranja za vse državne ravni je bistven pogoj za njihov uspeh;

3.17 **priporoča** pripravo, redno posodabljanje in širjenje podatkov in analiz, ki predstavljajo kompleksno urbano realnost ter omogočajo boljšo oceno položaja v mestih. Zlasti podpira pobudi ESPON in URBAN AUDIT;

3.18 **podpira** nadaljnji razvoj mrež med mesti za izmenjavo izkušenj in dobre prakse. Pri tem je treba graditi na obstoječih mrežah, kot je URBACT s pilotnim projektom „European Urban Knowledge Network“, ključnih področjih medregionalnega urbanega sodelovanja, Eurocities itd. Upoštevati je treba tudi pobude nacionalnih in evropskih združenj, ki predstavljajo interese mest.

3.19 **priporoča** Evropski komisiji, da pozove države prejemnice te pomoči, da znaten del sredstev iz Kohezijskega sklada namenijo projektom trajnostnega mestnega prometa.

V Bruslju, 26. aprila 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

⁽¹⁾ Predlog uredbe Sveta o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu, COM(2004) 492 konč. z dne 14. julija 2004.